

zijn publiek met zijn verrassende verhalen en scherpzinnige ('filosofische?') vergelijkingen. Of hij zichzelf als de Messias zag, valt historisch niet te bewijzen. Zeker is wel dat hij zich distantieerde van bestaande messiaanse verwachtingen. Als de verkondiger van het naderende Koninkrijk van God wist hij zichzelf een charismaticus, een mens met een roeping, een uitverkorene en een gezondene. In die 'geest' ging hij naar Jeruzalem en werd zich er gaandeweg van bewust dat zijn leven gevaar liep. Hij vluchtte niet, omdat hij meende dat God zijn weg had 'uitgetekend', die weg ging hij in vrees en beven, in hoop en verwachting.

Na Pasen begint de theologie van de vroeg-christelijke gemeente. Op dat punt ben ik het tegenwoordig meer eens met Bultmann dan ik het vroeger was. Na Pasen weet de vroeg-christelijke gemeente meer dan Jezus vóór Pasen wist. Maar, en daar ligt mijn vraag aan jou, na Pasen kijkt de gemeente met andere ogen naar het verleden en al spoedig blijkt dat apostelen en evangelisten op verschillende manieren naar dat verleden kijken. De 'kruis-theologie' van Paulus laat zich niet gemakkelijk op één noemer brengen met het 'bergrede-christendom' in het evangelie naar Matteüs. En zo zou er nog veel meer te noemen zijn.

Tijdens het schrijven van het derde deel van de *Messiaanse Weg* ben ik mij steeds sterker bewust geworden van de veelkleurigheid van het Nieuwe Testament. Zoals bekend is in de oudtestamentische theologie al lange tijd een debat gaande over de vraag naar 'het midden', het centrum van het Oude Testament. De nieuwtestamentische theologie lijkt het gemakkelijker te hebben, maar dat is slechts schijn. Weliswaar staat Jezus Christus in het middelpunt, maar met die vaststelling begint het debat over de betekenis van dat 'midden'. In mijn artikel suggereerde ik dat jij je met behulp van zoiets als een 'Christus der Schriften' uit deze veelkleurigheid trachtte terug te trekken. Dat is scherp gezegd, maar na lezing van jouw boek kon ik mij toch moeilijk aan die indruk onttrekken. Als ik het mis heb, dan hoor ik dat graag. Naar mijn idee moeten we met die veelkleurigheid leven. Voor systematici zal dat niet gemakkelijk zijn en ik zie dan ook nog altijd uit naar een debat tussen exegeten en dogmatici over deze materie.

Met vriendelijke groet,
Cees den Heyer

Rondom het Woord

De laatste aflevering van *Rondom het Woord* (36e jaargang, nr. 3) is grotendeels gewijd aan diakonale projecten in Nederland. Aan de negen radiogesprekken met inleiding gaat een drieluik vooraf onder de fraai gekozen titel 'Het tegoed van Frans Breukelman' (p. 5-23). Leo van de Wetering en Pieter van Walbeek, Taco Noorman, Aart van der Stelt, Maarten den Dulk en Diny Stavenga-van der Waals, Karel Deurloo en Cees den Heyer vertellen in drie gesprekken over wat zij zien als de blijvende betekenis van Breukelman en zijn werk.

Rondom het Woord. Theologische radioleergang, 36e jaargang (1994) nr. 3, september; jaarabonnement f 33,00; losse nummers f 9,90; postgiro 12.53.000 NCRV-Uitgaven, Postbus 25000, 1202 HB Hilversum; tel. 035-719911.

Stichting Breukelman

In juni 1993 is de theoloog Frans Breukelman overleden. Hij is bekend geworden door zijn 'Bijbelse theologie', waarbij hij in het spoor van Barth, Miskotte en Buber een eigen koers volgde in de exegese. Van deze 'Bijbelse theologie' zijn tijdens zijn leven drie delen verschenen.

Eind 1993 is de Stichting Breukelman in het leven geroepen, die zich ten doel stelt het nagelaten werk te inventariseren, te ordenen en voor publikatie gereed te maken. Ook het audiovisuele materiaal rond de vele lezingen en colleges van Frans Breukelman wordt verzameld, zodat het gebruikt kan worden bij de uitgave van het oeuvre van Breukelman. Het ligt in de bedoeling vanaf 1995 jaarlijks één of meer delen van de 'Bijbelse theologie' te laten verschijnen.

U kunt donateur van de Stichting worden door overmaking van minimaal f 25,- per jaar op gironr. 0205755, t.n.v. Stichting Breukelman, p/a Eleanor Rooseveltlaan 92 te Amstelveen. U ontvangt dan het jaarverslag en uitnodigingen voor bijwoning van de presentatie van elk te verschijnen deel van de 'Bijbelse theologie'.

